

Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning (SOU 2025:17)

Remiss från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
Remisstid den 27 juni 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat betänkandet *Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning* (SOU 2025:17) till bland andra Stockholms stad för yttrande.

Utredningen bedömer att det inte finns behov av att införa nya regler som motverkar avskogning för Sveriges del eftersom hela landet ska betraktas som ett lågriskland. Däremot föreslår utredningen att det bör införas nya regler i skogsvårdslagen som motverkar skogsförstörelse.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden och Stockholms Stadshus AB.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden har avstått från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms stad inte träffas av avskogningsförordningen. Ändringar i skogsvårdslagen som utredningen föreslår bedöms inte beröra Stockholms stads verksamheter. Däremot kan Stockholms stad beröras indirekt då staden upphandlar varor som träffas av förordningen.

Stockholms Stadshus AB är positivt till förslag som leder till kostnadseffektivitet och rättssäkerhet, minimering av administrativa kostnader samtidigt som konkurrenskraften upprätthålls. Koncernledningen betonar vikten av att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholms stad träffas inte direkt av avskogningsförordningen. Däremot kan staden beröras indirekt genom upphandling av varor. Staden köper årligen varor för stora belopp. Vissa typer av varor berörs av avskogningsförordningen som till exempel nötkött, trä, kaffe och soja. Tydliga lagar, regler och kontroll av efterlevnad kan göra det lättare att spåra och undvika varor som bidragit till avskogning.

Stockholms stad har höga ambitioner när det gäller biologisk mångfald och klimatfrågor, vilket framgår av Miljöprogram 2030. Inköp är ett betydelsefullt verktyg för att uppnå miljöprogrammets mål. Genom att ställa hållbarhetskrav och påverka leverantörer avser Stockholms stad att bidra till minskade växthusgasutsläpp och stärkt biologisk mångfald.

Jag delar utredningens uppfattning att det är olämpligt att genomföra föryngringsavverkning i skog med höga naturvärden och att detta behöver regleras. Det är positivt med en ändring av skogsvårdslagen som hindrar skogsplantage på mark där det tidigare inte varit skogsplantage.

Jag instämmer dock inte med utredningens förslag att anmälningsskyldighet inför avverkning i urskog är tillräcklig för att säkra att urskog inte omvandlas i strid med avskogningsförordningen. Därför behövs en rikstäckande inventering och skydd av urskog.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 18 juni 2025

Åsa Lindhagen

Bilaga

Remiss Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning (SOU 2025:17),
dnr KS 2025/491-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Särskilt uttalande av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Centerpartiet välkomnar förslaget om Anpassning av svensk rätt till EU:s avskogningsförordning. Globalt finns mycket att göra för ett långsiktigt hållbart skogsbruk.

Ett aktivt och hållbart skogsbruk är avgörande för både klimatet, den biologiska mångfalden och svensk ekonomi. Genom att kombinera skydd med ansvarsfull brukning kan vi ta tillvara på skogens klimatsmarta resurser samtidigt som vi bevarar våra värdefulla ekosystem. Det är därför positivt att förslaget också uppmärksammar

behovet av regler som förhindrar skogsförstörelse, utan att lägga onödiga bördor på markägare som redan bedriver skogsbruk med hänsyn till miljön.

Till skillnad från föredragande borgarråd så delar vi utredningens ståndpunkt om att anmälningsplikt inför avverkning i urskog är tillräcklig för att säkra att urskog inte omvandlas i strid med avskogningsförordningen.

Ärendet

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet har remitterat betänkandet *Anpassning av svensk rätt till avskogningsförordningen* (SOU 2025:17) bland annat till Stockholms stad för yttrande.

Utredningen bedömer att det inte finns behov av att införa nya regler som motverkar avskogning för Sveriges del eftersom hela landet ska betraktas som ett lågriskland. Däremot föreslår utredningen att det bör införas nya regler i skogsvårdslagen som motverkar skogsförstörelse.

För att underlätta den praktiska tillämpningen av de bestämmelser som föreslås för att motverka skogsförstörelse föreslår utredningen att avskogningsförordningens definitioner av begreppen urskog, skogsplantage och skogsförstörelse ska införas i skogsvårdslagen.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, miljö- och hälsoskyddsnämnden, servicenämnden och Stockholms Stadshus AB.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden har avstått från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har valt att yttra sig om det som bedöms ha betydelse för Stockholms stads miljö- och klimatmål. Stadsledningskontoret tar inte ställning till utredningens underlagsmaterial och förslag på sanktionssystem eller rättsmedel.

Det är den som producerar, importerar eller säljer relevanta produkter på EU:s inre marknad eller exporterar dessa produkter från unionen som berörs av reglerna i förordningen. Råvaror och produkter som omfattas av förordningen får inte importeras, tillhandahållas på marknaden och exporteras om inte följande krav är uppfyllda; de är avskogningsfria, de har producerats i enlighet med lagstiftningen i produktionslandet och de omfattas av en förklaring om tillbörlig aktsamhet. Det betyder att importörer och primärproducenter behöver ha ett system för tillbörlig aktsamhet. Det innebär också att de systematiskt samlar in information om sina produkter och bedömer risken för att råvaran inte är avskogningsfri eller inte har producerats i enlighet med lagstiftningen i produktionslandet.

Stadsledningskontoret konstaterar att Stockholms stad inte träffas av avskogningsförordningen. Ändringar i svensk lag (skogsvårdslagen) som utredningen föreslår bedöms inte beröra Stockholms stads verksamheter. Däremot kan

Stockholms stad berörs indirekt då staden upphandlar varor som träffas av förordningen.

Stockholms stad har höga ambitioner när det gäller biologisk mångfald och klimatfrågor, vilket framgår av Miljöprogram 2030. Inköp är ett betydelsefullt verktyg för att uppnå miljöprogrammets mål. Genom att ställa hållbarhetskrav och påverka leverantörer i en hållbar riktning avser Stockholms stad att bidra till minskade växthusgasutsläpp och stärka den biologiska mångfalden. Stockholms stad köper årligen varor för stora belopp. Vissa varor som köps in berörs av avskogningsförordningen som till exempel nötkött, trä, kaffe och soja. Stadsledningskontoret anser att tydliga lagar, regler och kontroll av efterlevnad stärker möjligheten till spårbarhet och ökar möjligheten kunna undvika varor som bidragit till avskogning och skogsförstörelse.

Stadsledningskontoret delar utredningens uppfattning om att det inte är lämpligt med föryngringsavverkning av skog med höga naturvärden (urskog och naturskog) och att förändringar i skogsvårdslagen behövs för att motverka detta. Stadsledningskontoret tycker att det är bra och bidrar till ökad tydlighet att avskogningsförordningens definitioner av begreppen urskog, skogsplantage och skogsförstörelse föreslås att införas i skogsvårdslagen. Stadsledningskontoret anser även att det är positivt med förändringar i skogsvårdslagen som motverkar skogsplantage på mark där det tidigare inte har varit skogsplantage.

Stadsledningskontoret ser positivt på utredningens förslag om anpassning av svensk lagstiftning för att minska skogsförstörelse och ser att förslaget bidrar till att uppfylla stadens miljömål.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 8 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen är positiv till förslag som leder till kostnadseffektivitet och rättssäkerhet, minimering av administrativa kostnader samtidigt som konkurrenskraften upprätthålls. Koncernledningen betonar vikten av att Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar. Koncernledningen instämmer i dotterbolagets svar.

Underremiss

Stockholms Stadshus AB har underremitterat utredningen till Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA).

Stockholm Vatten och Avfall AB:s yttrande daterat den 28 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

SVOA ansvarar för produktion av dricksvatten och rening av avloppsvatten. Råvatten tas från Mälaren och renas i verken vid Lovö och Norsborg. Bolaget har även en

reservvattentäkt i form av Bornsjön. Vattenkvaliteten i dricksvattentäkterna Mälaren och Bornsjön påverkas på olika sätt av markanvändningen i tillrinningsområdena runt sjöarna. Bolaget äger därför sedan närmare 100 år Bornsjön och stora delar av tillrinningsområdet i syfte att skydda vattentäkten. Området är naturreservat (bildat som Naturvårdsområde 1995). SVOA förvaltar naturreservatet enligt skötselplan och bedriver som markägare jord- och skogsbruk med skonsamma metoder. Bolaget har betesdjur för att hålla markerna öppna samt bekämpning av invasiva arter, bolaget bedriver skogsbruk i mindre omfattning.

SVOA vill betona vikten av att mark som omvandlas från skog tillbaka till betesmark i syfte att öppna de betesmarker som vuxit igen, inte träffas av förordningen. De betyder att de betesdjur (nöt) som behövs för att hålla landskapet inte träffas av reglerna. När det gäller frågan om skogsförstörelse och urskog så är den, som utredningen redovisar, starkt kopplad till frågan om regler i syfte att hindra avverkning med anledning av höga naturvärden, vilket i sin tur handlar om vilka särskilda värden som identifieras i en skog. SVOA vill därvid lyfta att aktiv varsam skötsel av en skog (oavsett om den är urskog eller inte) i ett tillrinningsområde till en råvattentäkt är en förutsättning för att skogens vattenrenande och vattenreglerande ekosystemtjänst ska bestå.

Ändringarna i skogsvårdslagen berör endast de skogsägare som avser utföra föryngringsavverkning i en urskog eller anlägga skogsplantage i en skog där det inte tidigare varit skogsplantage.

Även om SVOA inte kommer att beröras vill SVOA som markägare understryka att det är generellt viktigt att den administrativa börda som åläggs skogsägare hålls till ett minimum.